

UNIVERSITAT DE LLEIDA
FACULTAT DE CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ

TITULACIÓ: Grau en Educació Social

CODI: 100911 **MATÈRIA:** Disseny, desenvolupament i avaluació de Projectes d'Acció Socioeducativa II

MÒDUL: X. Disseny, desenvolupament i avaluació de Projectes d'Acció Socioeducativa

---

PROFESSOR/A RESPONSABLE: Mari Paz López

EQUIP DOCENT: Mari Paz López, Enric Lletjós

CURS ACADÈMIC: 2013/2014

CARÀCTER: Obligatòria

CURS: 3r

SEMESTRE: Anual

CRÈDITS ECTS: 12

IDIOMA D'IMPARTACIÓ: Castellà i Català

COMPETÈNCIES

- Dissenyar i aplicar programes i estratègies d'intervenció socioeducativa en el diferents àmbits socials.
- Diagnosticar i avaluar necessitats socioeducatives seleccionant les tècniques i instruments més adequats a cada context.
- Dissenyar projectes en base a les necessitats detectades i les possibilitats de les persones i institucions.
- Dissenyar i aplicar tècniques i estratègies concretes d'intervenció socioeducativa i comunitària (dinàmica de grups, motivació, negociació, assertivitat, etc.)
- Incorporar els recursos socials, institucionals, personals i materials disponibles per a portar a terme el treball en un determinat àmbit d'acció.
- Produir i gestionar mitjans i recursos per a la intervenció socioeducativa.
- Avaluar programes i estratègies d'intervenció socioeducativa en els diferents àmbits de treball.
- Gestionar l'avaluació de la qualitat dels serveis socioeducatius en els diferents àmbits d'intervenció.
- Dissenyar i aplicar projectes d'orientació professional i inserció sociolaboral, detectant els factors d'exclusió i discriminació que dificulten la inserció social i laboral de subjectes i col·lectius.
- Organitzar i gestionar projectes i serveis socioeducatius, culturals, d'animació i temps lliure, d'intervenció comunitària i d'oci (temps lliure).

OBJECTIUS

- Expressar de forma argumentada els fonaments de l'educació primària.
- Identificar les fases fonamentals per a elaborar programes socioeducatius i la seva posada en pràctica.
- Detectar i avaluar les necessitats socioeducatives de les persones, dels grups i de les institucions.
- Determinar els objectius dels projectes partint de les necessitats detectades i de les possibilitats de les persones, grups i institucions vetllant per la seva viabilitat.
- Aplicar les estratègies i tècniques habituals en la intervenció socioeducativa, especialment en les metodologies grupals, motivació, assertivitat, negociació i mediació.
- Organitzar els recursos humans i materials utilitzats en la implementació de projectes i serveis socioeducatius.
- Integrar recursos procedents de diferents àmbits relacionats amb l'acció socioeducativa, tant interns de les institucions, com de captació de recursos externs per dur a terme els projectes.
- Aplicar els models d'avaluació als projectes socioeducatius i saber extreure conclusions per a la millora del projecte.
- Aplicar els principals sistemes d'avaluació de la qualitat de la intervenció socioeducativa.
- Elaborar i aplicar programes d'orientació personal i professional que afavoreixin la inserció sociolaboral i minimitzin els riscos d'exclusió social.
- Dissenyar programes, projectes i serveis socioeducatius en qualsevol àmbit cultural, social i professional.

CONTINGUTS

1a Part: PROJECTES EN L'ÀMBIT CULTURAL: ANIMACIÓ SOCIOCULTURAL, DESENVOLUPAMENT COMUNITARI, EDUCACIÓ AMBIENTAL I TEMPS LLIURE.

A: L'ANIMACIÓ SOCIOCULTURAL.

- Bases teòriques i històriques
- Destinataris i àmbits
- Perspectives de futur de l'animació sociocultural

B: PEDAGOGIA COMUNITÀRIA

- Concepte de Pedagogia comunitària
- L'Estat del Benestar: polítiques socials i models de participació ciutadana
- Bones pràctiques de pedagogia comunitària: Projectes Educatius de ciutat, Xarxes educatives socials, Plans educatius d'entorn
- Perspectives de futur de la pedagogia comunitària

C: EDUCACIÓ AMBIENTAL

1. Definició i evolució històrica
2. El "Libro Blanco de la Educación ambiental en España"
3. Els centres d'educació ambiental: criteris de qualitat
4. L'Agenda 21: una estratègia global des d'una pràctica local
5. Perspectives de futur de l'educació ambiental

D: EDUCACIÓ EN EL TEMPS LLIURE

- Marc normatiu que regula l'educació en el lleure
- Espais (esplai, CAU, colònies, casals, rutes, camps de treball) i sectors (infants, joves, adults i gent gran)
- El lleure com a recurs integrador: immigrants, discapacitats, risc social
- Perspectives de futur en l'educació en el lleure

2a Part: PROJECTES EN L'ÀMBIT SOCIAL: MULTICULTURALITAT, COOPERACIÓ INTERNACIONAL, MENOR I FAMÍLIES, DROGODEPENDÈNCIES, SALUT MENTAL I JUSTÍCIA.

A: CONDICIONANTS DE LA PRÀCTICA PROFESSIONAL EN L'ATENCIÓ A LES PERSONES.

- Posicionament personal
- Marc institucional
- Model teòric
- Pràctica i recursos

B: LA PROGRAMACIÓ SOCIOEDUCATIVA INDIVIDUALITZADA

- Principis i nivell de programació
- Criteris metodològics
- Eines de diagnòstic
- La redacció d'objectius
- La metodologia i les activitats
- Eines de control i avaluació

C: L'ASPECTE RELACIONAL DE LA PRÀCTICA SOCIOEDUCATIVA

6. Conceptes bàsics
7. Eixos de la relació socioeducativa
8. L'accés a allò social
9. Transferència i contratransferència
10. El vincle en la relació professional
11. Estratègies d'intervenció

D: LA TUTORIA

- Definició i funcions de la tutoria
- Conceptes bàsics
- Tipus de tutoria
- Eines i recursos

E: PRÀCTICA DE PROGRAMACIÓ INDIVIDUAL EN DIFERENTS ÀMBITS

1. Multiculturalitat
2. Infància i adolescència en risc social
3. Orientació familiar
4. Drogodependències
5. Salut mental
6. Justícia

METODOLOGIA

Presencial

- Exposició teòrica de continguts de l'assignatura i transmissió d'informacions i activació de processos cognitius entre els estudiants.
- Pràctiques d'aula: plantejament, anàlisi i resolució de situacions concretes amb el posterior debat i correcció.
- Exposició de treballs: exposicions orals dels estudiants amb suport TIC dels treballs realitzats així com del Projecte.
- Prova escrita per valorar el progrés en l'aprenentatge de l'estudiant.

No presencial

- Estudi dels continguts relacionats amb les classes teòriques i pràctiques.
- Lectures autònomes i/o dirigides amb l'enfocament centrat en els temes objecte d'estudi.
- Treballs en grup: activitats d'aprenentatge autònom de caràcter teòric/pràctic per tal de lliurar-los i/o exposar-los a la classe.

AVALUACIÓ

- . Treball individual a partir de la lectura d'una obra (20%)
- . Disseny d'un projecte d'acció sociocultural comunitari i grupal (40%)
- . Prova escrita de continguts (40%)

BIBLIOGRAFIA

Bibliografía

Ajuriaguerra, J; Marcelli, D. (1996). Psicopatología del niño Masson, Barcelona.

Àlvarez, B. (2003). Orientación Familiar: Intervención familiar en el ámbito de la diversidad. Sanz y Torres, Madrid.

Ander-Egg. E (1991). Introducción a la planificación. Siglo XXI de España Editores, S.A., Madrid.

Ander-Egg. E (1991). Metodología y práctica de la animación sociocultural. Humanitas, Buenos Aires.

Bauman, Z. (2007). Los Retos de la educación en la modernidad líquida. Gedisa, Barcelona.

Bowlby, J. (1993). El vínculo afectivo. Paidós, Barcelona.

Bowlby, J. (1993). La separación afectiva. Paidós, Barcelona.

Bowlby, J. (1993): La pérdida afectiva. Paidós, Barcelona.

Cabré, V.; Castillo, J.A. (2003) : "Les tensions inherents a l'exercici de la professió" Revis-

ta Educació Social núm. 23, pp. 45 – 56

Cantavella, F. (2006): Desenvolupament i salut mental. El valor de l'atenció en la primera infància UB, Barcelona.

Civis, M; Riera, J. (2007) La nueva pedagogía comunitaria. Un marco renovado para la acción psicopedagógica interprofesional. Nau llibres, Valencia.

CCCCCE (2006). Per educar en l'esplai. L'animació d'actius de lliure infantil i juvenil. Claret, Barcelona.

CCCCCE (2006). La direcció d'activitats i entitats. Claret, Barcelona.

Colom, A. J. (1992). Modelos de Intervención Socioeducativa. Narcea, Madrid.

De La Torre, S. (1993). Didáctica y currículo. Dykinson, S.L., Madrid.

Delval, J. (2008): El desarrollo humano. Siglo XXI, Madrid.

Domínguez, R., Lamata, R. (2003). La construcción de los procesos formativos en educación no formal. Narcea, Madrid.

Esteve, J.M. (2003). La tercera revolución educativa. Paidós, Barcelona.

Ezpeleta, L. (2005): Factores de riesgo en psicopatología del desarrollo Masson, Barcelona.

Feixas, G.; Miró, M.T. (1993): Aproximaciones a la psicoterapia Paidós, Barcelona.

Filella, G. (1999). La intervención psicopedagógica en el contexto no formal. Pagès, Lleida.

Gómez, M. (2000). Els serveis socials i la seva avaluació. Universitat de Barcelona, Barcelona.

Harris, J.R. (2003). El mito de la educación. De Bolsillo, Barcelona.

Jolonch, A. (2002). "Educació i infància en risc. Acció i reflexió en l'àmbit social", Revista Quaderns d'Educació Social, 3.

Lletjós, E. (2005). "Conceptos básicos sobre la relación entre el educador y el educando en la intervención" en Gavari, E.: Estrategias para la observación de la práctica educativa. Ramon Areces, Madrid.

Lletjós, E. (2007). "La tutoría" en Gavari, E. Estrategias para la intervención educativa. Prácticum Ramon Areces, Madrid.

Lletjós, E (2007). "La elaboración del proyecto educativo individual" en Gavari, E.: Estrategias para la intervención educativa. Prácticum Ramon Areces, Madrid.

Lletjós, E.; Lòpez-Goñi, J.J.; Arteaga, A.: "El trabajo en equipo" en Gavari, E.: Estrategias para la intervención educativa. Prácticum Ramon Areces, Madrid.

Lletjós, E; Melción, E; Mulet, X (1997) : "Emmarcament del PEI dins del treball tutorial" dins de les actes de les "les. Jornades Maria Rúbies de recerca i innovació pedagògica".

Publicacions de la UdL, Lleida.

Lobato, C. (2007): "La supervisi3n de la pr3ctica profesional socioeducativa" Revista de psicodid3ctica, Vol. 12 N3m. 1, pp. 29-50. Euskal Herriko Unibertsitatea.

Marcelli, D.; Braconnier, A. (2005). Psicopatolog3a del adolescente Masson, Barcelona.

Mart3n, X; Puig J. (2007). Les set compet3ncies b3siques per educar en valors. Gra3, Barcelona.

Meriue, Ph. (2008). Frankenstein Educador. Laertes, Barcelona.

Meriue, Ph. (2009). Pedagogia: el deure de resistir. Rosa Sensat, Barcelona.

Montoro, V. (2009). Buenas pr3cticas: itinerarios de inserci3n sociolaboral para el alumnado en situaci3n de riesgo social. Ediciones Adhara, S.L., Granada.

Parcerisa, A. (2002). Did3ctica en la educaci3n social. Enseñar y aprender fuera de la escuela. Editorial Gra3, Barcelona

P3rez Serrano, G. (1993). Elaboracion de proyectos sociales Narcea, Madrid.

P3rez-Campanero, M.P. (2000). C3mo detectar las necesidades de Intervenci3n Socioeducativa. Narcea, Madrid.

P3rez, G. (2003). Pedagog3a social y Educaci3n social. Construcci3n cient3fica e intervenci3n pr3ctica. Narcea, Madrid.

Rodr3guez Espinar, S. (1993). Teor3a y pr3ctica de la Orientaci3n Educativa. PPU, Barcelona.

Rogers, C.R. (1994). El proceso de convertirse en persona. Paid3s, Barcelona.

Roj3, M.B. (1994). La Entrevista Terap3utica: Comunicaci3n e Interacci3n en Psicoterapia Cuadernos de la UNED, Madrid.

Romans, M.; Petrus, A.; Trilla, J (2000). De profesi3n educador (a) social Papeles de Pedagogia, Paid3s, Barcelona.

Rothschild, Babette (2009). Ayuda para el profesional de la ayuda. Psicofisiolog3a de la fatiga por compasi3n y del trauma vicario Descl3e de Brouwer, Bilbao.

Rubio, M.J. i Varas, J. (1997). El an3lisis de la realidad en la intervenci3n social. CCS, Madrid.

Sala, E (1995). "La Tutoria como instrumento de personalizaci3n de la intervenci3n educativa en medio residencial", comunicaci3n presentada al "1er.Congr3s Estatal d'Educaci3n Social", Murcia.

Sarramona, J.; V3zquez, G.; i Colom, A.J. (1998). Educaci3n no formal. Barcelona. Ariel.

Soler, P. (Coord.)(2011) La animaci3n sociocultural. Una estrategia para el desarrollo y el empoderamiento de comunidades. Barcelona, UOC.

Úcar, X.; Llena, A. (Coord) (2006). Miradas y diálogos entorno a la acción comunitaria. Barcelona, Graó.

Ventosa, V. (2002). Desarrollo y evaluación de proyectos sociales. Madrid. CC